

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
----------	---------	------------------------	----------	--------------

Inspraak ontwerp-Besluit omgevingsrecht (concept 8 juni 2009)

Nr.	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener Commentaar	Reactie VROM
Algemeen				
ICT		Vóór de inwerkingtreding van de Wabo moet er een goed werkende ICT-voorziening zijn.	VNG	Op 27 oktober 2009 is de Kamer nader geïnformeerd over de SvZ van de ICT-voorzieningen (Kamerstukken II 2009/10, 31 953, nr. 26). Uit deze brief blijkt dat de verwachting is dat er voor de inwerkingtreding van de Wabo een goed functionerend Omgevingsloket online zal zijn.
Invoering		Vraagt VROM zich bij het maken van nieuwe regels wel voldoende af of gemeenten de uitvoering wel aankunnen.	Forta Milieu en Multimedia	In de afgelopen jaren zijn de gemeenten via het kennisplein (www.omgevingsvergunning.vrom.nl) volledig op de hoogte gehouden van de diverse ontwikkelingen. De invoering van de Wabo gaat gepaard met diverse voorlichtingsactiviteiten, zoals e-learning, seminars en een praktijkboek.
Burgers en bedrijven		Het belang van burgers en bedrijven die een vergunning aanvragen moet voorop staan	Forta Milieu en Multimedia	In de Wabo en diensengevolge ook in Bor staat het belang van burgers en bedrijven bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voorop.
Bevoegdheidsverdeling		Het Bor moet nog worden aangepast n.a.v. het akkoord over de bevoegdhedenverdeling.	IPO	Het akkoord (package deal) is ten aanzien van de bevoegdhedenverdeling in het onderhavige concept verwerkt.
Bevoegdheidsverdeling diepe ondergrond		Het bevoegd gezag voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor mijnbouwwerken behoort bij de provincies te liggen.	IPO	Tijdens de parlementaire behandeling van de Wabo is een aantal keren over het standpunt van het IPO van gedachten gewisseld (zie o.a. Kamerstukken II, 2006/07, 30 844, nr. 8, p. 52-53). Dit heeft niet geleid tot de door het IPO voorgestelde verdeling van taken en bevoegdheden.
Relatie met groene wetten		De toetsingscriteria en terminologie van de Nb-wet en Ff-wet en de Wabo/Bor/Mor komen niet volledig overeen.	IPO	De toetsingscriteria en terminologie zijn met name in Mor meer met elkaar in overeenstemming gebracht.
Relatie met algemene regels		Systematiek uit Wm en Activiteitenbesluit van algemene regels tenzij vergunningplicht, is onvoldoende terug te vinden in Bor.	IPO	Wabo/omgevingsvergunning en Bor/Mor hebben betrekking op meer vergunningplichtige activiteiten dan inrichtingen.
Structuur Bor		De structuur van Bor is weinig inzichtelijk en als gevolg daarvan is niet direct duidelijk of sprake is van een vergunningplicht.	IPO	De aanwijzing van (vergunningplichtige) inrichtingen is niet ingewikkelder dan op dit moment in de Wm en het Ivb. De verwijzing in het Bor is iets verduidelijkt.
Tijdelijke vergunning		Artikel 8.17 Wm (tijdelijke vergunning) is niet overgenomen.	IPO	Deze bepaling is overgenomen in artikel 2.23 Wabo.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
Hoofdstuk 1				
	1.1	Waarom is bij de definitie van bestuurlijke sanctiebeschikkingen niet de bestuurlijke boete opgenomen?	Milieudienst Midden Holland	De 4 ^e tranche van de Awb kent een algemene regeling van de bestuurlijke boete. Deze regeling moet via een aparte wettelijke bepaling van toepassing worden verklaard. Het voornemen is de regeling van de bestuurlijke boete niet van toepassing te verklaren op het terrein van de fysieke leefomgeving, maar het Transactiebesluit milieudelicten om te zetten in een Besluit bestuurlijke strafbeschikking (Kamerstukken II 2008/09, 29 383, nr. 130, p. 10).
Hoofdstuk 2				
	2.1, lid 2	Achter bijlage I ontbreekt: onderdeel B en C	Milieudienst Midden Holland	Overgenomen
	2.1, lid 2	Het zou goed zijn wanneer IPPC-inrichtingen duidelijk kunnen lezen waarop hun vergunningplicht is gebaseerd.	VNO/NCW	Artikel 2.1, tweede lid, is hiertoe aangepast.
	2.5	Dit artikel kan komen te vervallen, gelet op het karakter van algemene regels en het feit dat de activiteiten in het Activiteitenbesluit niet op vergelijkbare wijze worden uitgezonderd.	NAM	De systematiek van aanwijzing van vergunningplichtige activiteiten is anders in artikel 40 van de Mijnbouwwet jo artikel 4 van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw dan in de Wm en in het Activiteitenbesluit. Daarom kan dit artikel niet vervallen.
	2.5	Citeertitel van Besluit mijnbouw is niet juist overgenomen	NAM	Aangepast in dit artikel en de toelichting.
	2.6	Tussen 'h van' moet een komma worden geplaatst.	IPO	Overgenomen
Hoofdstuk 3				
	3.1/3.2	Hoe is voorzien in de betrokkenheid van de gemeenteraad of provinciale staten?	IPO	Hierin is voorzien in artikel 5.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.
	3.3	Bij de formulering van bevoegd gezag moet duidelijker worden aangegeven wanneer GS of de minister bevoegd gezag zijn..	VNO/NCW	In artikel 3.3 is dit duidelijk aangegeven met een verdere uitwerking in onderdeel C van bijlage I.
	3.3	In het tweede lid precies aangeven voor welke categorieën inrichtingen Onze Minister bevoegd is.	IPO	In artikel 3.3, tweede lid, is een rechtstreekse verwijzing naar bijlage I, categorie 29 opgenomen.
	3.3, lid 4	Onderdeel b kan vervallen. Mijnbouwwerken die geen	NAM	Met de komst van de Wabo verandert er het een en ander ten

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		inrichting zijn, vallen niet onder de reikwijdte van de Wabo.		opzichte van de huidige verhouding tussen de Wm en de Mijnbouwwet. De Wabo heeft in de toekomst betrekking op alle vergunningplichtige activiteiten bij mijnbouwwerken. De enige uitzondering hierop zijn de activiteiten in de EEZ. Deze blijven vergunningplichtig op grond van de Mijnbouwwet.
	3.5	Dit artikel biedt niet de mogelijkheid om de kennisgeving te sturen naar aanvrager en vergunninghouder.	IPO	Het woord 'of' betekent en/of. Overigens zal in de meeste gevallen sprake zijn van ofwel de aanvrager, ofwel de vergunninghouder.
Hoofdstuk 4				
	4.1	Is het de bedoeling dat particulieren die de activiteiten laten uitvoeren door een aannemer de aanvraag elektronisch indienen?	IPO	Dit is afhankelijk van de vraag wie de vergunning aanvraagt: indien particulier, dan digitaal of papier; indien aannemer, dan digitaal, maar kan eerstvolgende twee jaar nog op papier.
	4.2	Het is niet duidelijk of de aanvraagformulieren ruimte bieden voor indieningvereisten uit provinciale verordeningen ex artikel 2.2, tweede lid, Wabo.	IPO	Nee, dit is toegelicht in § 4.2 van de nota van toelichting.
	4.2	In het derde lid wordt gesproken over verklaringen van geen bezwaar i.p.v. bedenkingen	K. Groenendijk Pijnacker	Overgenomen
	4.4	Graag waarborgen dat de aanvrager niet kan volstaan met de mededeling dat bepaalde gegevens al bij het bevoegd gezag zijn.	IPO	Hierop is in de NvT ingegaan. Aanvullende gegevens kunnen met behulp van artikel 4:5 Awb gevraagd worden.
	4.4	Artikel 5.7, tweede lid, Ivb is niet overgenomen	IPO	Deze bepaling is niet overgenomen omdat ervan wordt uitgegaan dat de aanvrager dit ook zonder een wettelijke bepaling zal aangeven.
	4.7	Graag aandacht voor de mogelijkheid van uitgestelde gegevensverstrekking voor inrichtingen.	IPO	De mogelijkheid van een uitgestelde gegevens-verstrekking is thans alleen uitgewerkt voor de activiteit bouwen (zie artikel 2.9 Mor). Het IPO zou een voorstel kunnen doen voor inrichtingen.
Hoofdstuk 5				
	5.3	De zinsnede 'zoveel mogelijk' uit artikel 8.11, derde lid, Wm is niet overgenomen in artikel 5.3 Bor.	IPO	Overgenomen
	5.3/5.4	In artikel 5.3 is ongewenst een afwijkende definitie ten opzichte van artikel 1.1 Wabo gehanteerd.	NAM	Is aangepast.
	5.4	De intentie van de wetgeving – BREF's van toepassing op IPPC-inrichtingen en bijlage 2 op overige inrichtingen – dreigt steeds verder te vertroebelen.	NAM	Het is niet duidelijk waarop deze stelling is gebaseerd. In de (bijlage bij) Mor is de Regeling aanwijzing BBT-documenten volledig overgenomen. Hierbij is een duidelijk onderscheid

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
				gemaakt tussen Tabel 1, die alleen op IPPC-installaties van toepassing is, en Tabel 2 die van toepassing is op overige inrichtingen.
	5.7, derde lid	Graag afstemming met de eisen voor oppervlaktewater die voortvloeien uit de Waterwet	IPO	Hierin is voorzien via de coördinatieregeling tussen de Wabo en de Waterwet (zie artikelen 3.16 – 3.23 Wabo).
	5.10	In de praktijk blijkt het actualiseren van de vergunning niet mogelijk of moeilijk.	IPO	In het Bor is volstaan met het overnemen van artikel 8a.1 van het Ivb.
	5.10, onder c	Deze bepaling is veel ruimer dan de bedoeling is van de IPPC. Zij kunnen er niet mee instemmen dat dit nu als een zelfstandig aspect voor actualisatie wordt voorgesteld.	VNO/NCW	Deze bepaling is vrijwel letterlijk overgenomen van artikel 8a.1 van het Ivb.
	5.11	Graag afstemming tussen het toetsingskader van artikel 2.14 met het toetsingskader uit de Nb-wet	IPO	Dit wordt juist beoogd door artikel 2.14, tweede lid, van de Wabo en artikel 5.11 van Bor. Op dit moment geldt daarvoor de Regeling beoordeling afstand tot natuurgebieden milieubeheer.
	5.13	Dit artikel lijkt niet langer noodzakelijk	NAM	Bij het opstellen van het Bor zijn de bepalingen uit de bestaande besluiten, in dit geval artikel 8.13 a van de Wet milieubeheer, in het algemeen beleidsneutraal overgenomen.
§ 5.3		Titel van deze paragraaf moet worden aangepast	IPO	Overgenomen
	5.17	Koptekst aanvullen	IPO	Overgenomen
Hoofdstuk 6				
§ 6.1	6.1	Moet in dit artikel niet verwezen worden naar artikel 3.3.	Miliedienst Midden Holland	Nee, in artikel 6.1 worden B&W algemeen aangewezen als adviseur. Bij een verwijzing naar artikel 3.3 wordt dit beperkt tot inrichtingen en mijnbouwwerken.
	6.1, tweede lid	Verzoek tot aanpassing van artikellid	IPO	Overgenomen
	6.3, eerste lid	Verzoek tot aanwijzing van GS als adviseur voor inrichtingen in stiltegebieden	IPO	Het aanhaken van de provinciale verordeningen heeft alleen betrekking op milieubeschermingsgebieden voor grondwater en op gesloten stortplaatsen. Ten aanzien van de provinciale verordening voor milieubeschermingsgebieden voor stilte kunnen de provincies op grond van artikel 2.2, tweede lid, bepalen dat het ontheffingstelsel aanhaakt bij de omgevingsvergunning. Zolang dit niet is gebeurd, blijft het ontheffingstelsel zelfstandig bestaan en behoeven GS niet te worden aangewezen als adviseur.
	6.4,	Waarom is in artikel 6.4, tweede lid, wel een termijn	IPO	Voor de adviseurs geldt in het algemeen de in artikel 3:16 Awb

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
	tweede lid	opgenomen voor advisering, terwijl dit in de andere artikelen niet is gebeurd.		opgenomen adviestermijn van zes weken. Met toepassing van artikel 3.12 Wabo is deze adviestermijn voor de Minister van OCW in geval van monumenten verruimd tot acht weken.
§ 6.2	6.6	De bevoegdheid tot het geven van een vvgb door de Minister van EZ is niet beperkt tot het mijnbouwdeel. Het bevoegd gezag voor mijnbouwwerken behoort bij de provincies te liggen.	IPO	De bevoegdhedenverdeling voor het verlenen van de omgevingsvergunning m.b.t. activiteiten in de diepe ondergrond is uitgebreid aan de orde geweest bij de behandeling van de Wabo (zie o.a. Kamerstukken I 2007/08, 30 844, D, p. 47-48). De bevoegdheid van de Minister van EZ is in deze gevallen beperkt tot het mijnbouwgedeelte van de inrichting.
§ 6.2	6.7	Delegatie aan de gemeenteraad heeft een wettelijke basis nodig.	K. Groenendijk Pijnacker	Deze wettelijke basis is aangebracht in het concept van 8 juni 2009.
§ 6.2		Vvgb-plicht moet tot minimum beperkt blijven. Het leidt tot langere en ondoorzichtiger procedure en strookt niet met Wabo-gedachte van één bevoegd gezag en één rechtsgang.	Forta Milieu en Multimedia	De wettelijke regeling van de vvgb is maar in een beperkt aantal gevallen van toepassing verklaard. De procedure van de vvgb is volledig geïntegreerd in de vergunningprocedure (incl. rechtsbescherming). De vvgb bewerkstelligt juist dat de gedachte van één bevoegd gezag zo veel mogelijk wordt gehandhaafd.
§ 6.3	6.12	Verwezen wordt naar de binnenplanse ontheffing, terwijl het projectbesluit is bedoeld.	K. Groenendijk Pijnacker	Verwijzing is in concept van 8 juni 2009 aangebracht.
Hoofdstuk 7				
Bijlage I				
		Waar is de intrekking van Bijlage 1 van het Activiteitenbesluit geregeld?	Milieudienst Midden Holland	Dit zal worden geregeld in het Invoeringsbesluit Wabo.
		Waarom wordt het Globally Harmonised System niet direct geïmplementeerd in Bijlage I?	Milieudienst Midden Holland	In algemene zin is bij het opstellen van Bor/Mor volstaan met het overnemen van bestaande regelingen.
		Aanwijzing van in- en uitsluitingscriteria is niet terug te vinden.	IPO	Er vindt inderdaad geen aanwijzing van in- en uitsluitingscriteria plaats. Toelichting is aangepast.
		In onderdeel C beginnen met: Als categorieën ... worden aangewezen (vgl. onderdeel B)	IPO	Dit voorstel is niet overgenomen. In onderdeel B is het noodzakelijk onderscheid te maken tussen het eerste lid (vergunningplichtig) en het tweede lid (inrichtingen).
	cat. 1.4	Waarom is de vergunning beperkt tot dierencrematoria?	Milieudienst Midden holland	Voor humane crematoria worden in het kader van de 2 ^e fase Activiteitenbesluit algemene regels opgesteld.
	cat. 2	Waarom zijn inrichtingen voor het ontgassen en begassen van containers niet opgenomen als aparte categorie inrichtingen?	Milieudienst Midden Holland	Het begassen of ontgassen van containers vindt veelal plaats in combinatie met andere vergunningplichtige activiteiten. Als aparte categorie inrichtingen is deze thans opgenomen in cat.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
	5.4	In het eerste lid wordt verwezen naar artikellid dat niet bestaat.	IPO	Er wordt verwezen naar artikel 5.4, tweede lid.
	5.4	Het is uit het tweede lid niet duidelijk welke bedrijven het betreft.	NAM	Formulering is aangepast.
	5.7	Het "indien relevant" in de toelichting verhoudt zich niet met het voorschrift "in ieder geval" in de tekst.	NAM	Formulering in de toelichting is aangepast.
	5.7	Verzoek tot gelijkshakeling van de terminologie van ongewone voorvallen in Bor en Mor.	NAM	Terminologie is gelijkgeschakeld. Er wordt overal gesproken over ongewone voorvallen.
	5.7	In onderdeel i is niet de uitzondering opgenomen die in het Activiteitenbesluit t.a.v. de zorgplicht is opgenomen.	NAM	Dit artikellid is overgenomen van artikel 8.13, eerste lid, onder i, en heeft betrekking op vergunningplichtige activiteiten.
	5.7	Toelichting op derde tot vijfde lid ontbreekt.	IPO	Het derde en vierde lid zijn alsnog toegelicht. Het vijfde lid is ontleend aan artikel 8.13, derde lid, Wm, waarnaar in de aanhef van de toelichting wordt verwezen.
	5.10	Uit de toelichting zou kunnen worden afgeleid dat dit artikel alleen gaat over IPPC-inrichtingen	IPO	De toelichting is aangepast.
Transponeringstabel	1.2	Artikel 1.2 ontbreekt	IPO	Artikel 1.2 bestaat niet
	6.7	Andere formulering	IPO	Overgenomen
	6.8	Andere formulering	IPO	Overgenomen
Bijlage II Algemeen		Vergunningvrij bouwen		
Algemeen		<ul style="list-style-type: none"> - Het voorgestelde Bor betreft een forse wijziging van bestaande regels die niet zonder zorgvuldige raadpleging van gemeenten in procedure moet worden gebracht. - Complexe regelgeving verstopt in bijlage, ontnemt parlement en betrokken organisaties democratische besluitvorming. - "Beschermingsniveau" is niet gelijk gebleven. 	<p>VNG</p> <p>Federatie Welstand, Gem. A'dam, Mulder</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Circa 100 gemeenteambtenaren zijn bij de totstandkoming van de regeling betrokken geweest. Met de VNG heeft overleg plaatsgevonden op ambtelijk en bestuurlijk niveau. - De Wabo maakt het mogelijk vergunningvrij bouwen op amvb-niveau te regelen. - Als wordt bedoeld dat het aantal vergunningvrije bouwwerken is toegenomen, dan is de opmerking juist. Dit is ook met de nieuwe regeling beoogd. Overigens moet ook het vergunningvrije bouwen te allen tijde voldoen aan het Bouwbesluit 2003.
Grondslag		- Door de effecten van vergunningvrij bouwen komt de	Gem. A'dam en	- Artikel 2.1, derde lid, Wabo kent niet meer het criterium

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		<p>reikwijdte van Bor in strijd met de delegatie (art. 2.2. Wabo). Net als in het verleden zou het slechts bouwwerkzaamheden van beperkte betekenis moeten betreffen.</p> <p>- Het bestemmingsplan en het welstandsbeleid worden door art. 2 Bor buiten toepassing verklaard. Hierdoor wordt gemeenten de mogelijkheid ontnomen kwaliteitsbeleid te voeren voor bouwwerken kleiner dan 100 m² en lager dan 4,5 m in het achtererfgebied</p> <p>- Afbreuk lokale autonomie</p>	<p>R'dam Gem. Middelburg Federatie Welstand Geldersgenootschap Gem. Muiden, van Zanten Stichting Dorp Stad Land</p>	<p>“bouwen van beperkte betekenis” voor de aanwijzing van vergunningvrije bouwwerken. Uitgangspunt bij de aanwijzing is geweest dat het moet gaan om bouwwerken waarbij, gelet op hun aard en omvang, het loslaten van een preventieve toets aanvaardbaar moet worden geacht. Overigens is de maatvoering van vergunningvrije bijbehorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2 van de regeling n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman inmiddels teruggebracht tot de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan.</p> <p>- Als gevolg van de aanpassing van artikel 2 van de regeling conform de maatvoering van het Bblb (zie hierboven), is er in zoverre geen verschil tussen de “oude” en de “nieuwe” situatie.</p> <p>- De regeling voor vergunningvrij bouwen, is landelijk. De bepaling of iets al dan niet vergunningvrij is, houdt geen verband met de lokale autonomie.</p>
Verrommeling		<p>Principe van “ondergeschiktheid” in ruimtelijke zin is verlaten. Maximale afmetingen van uit-, aan- en bijgebouwen zijn aanzienlijk verruimd, zijuitbouw en achteruitbouw mogen ook worden samengetrokken en tot op de erfgrans worden uitgebouwd.</p>	<p>Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg Gem. Tynaarlo</p>	<p>De maatvoering van vergunningvrije bijbehorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2 van de regeling is n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman inmiddels teruggebracht tot de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan. Wel is het zo dat in de nieuwe regeling de eis is losgelaten dat een aangebouwd bijbehorend bouwwerk alleen binnen de breedte van de zij- of achtergevel mag worden gesitueerd. Dit betekent dat er ook rondom een hoek van een hoofdgebouw gebouwd mag worden. Deze wijziging komt de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de regeling ten goede.</p>
		<p>- Regeling is nu ook van toepassing op andere gebouwen met achtererven (bedrijven buitengebied, bedrijfsterreinen langs snelwegen).</p> <p>- Als gevolg van het wegvallen van het criterium van “ingrijpendheid” in artikel 3, onderdeel 7, zijn straks alle wijzigingen van gevels van een bestaand gebouw van het preventieve welstandstoezicht uitgezonderd.</p>	<p>VNG A'dam, Mulder</p>	<p>- Deze constatering is juist.</p> <p>- Wijzigingen van kozijnen en gevelpanelen die niet onder artikel 2, onderdeel 7, vallen, kunnen niet met toepassing van artikel 3, onderdeel 7, vergunningvrij worden aangebracht. Artikel 5, zesde lid, staat daaraan in de weg.</p>
		<p>- Enerzijds gaat het ministerie verrommeling tegen (registraties in BAG) anderzijds de verruiming van vergunningvrij bouwen (kan veel meer zijn dan 100 m², mits niet hoger dan 5 m).</p>	<p>Halsema, Gem. Zaltbommel Forta Milieu en Multimedia</p>	<p>- Het tegengaan van verrommeling is als zodanig geen doelstelling van de BAG. De BAG beoogt alleen dat gemeenten een volledig beeld hebben van de gebouwen die er in hun gemeenten zijn. Het vergunningvrij bouwen van een omvang als</p>

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		<ul style="list-style-type: none"> - Meer burenruzies. - Stelling: vergunningsvrij bouwen van 100 m² wassen neus. De burger is met de huidige 30 m² beter af, aangezien nu de bestemmingsplantoets achterwege blijft, evenals de bouwwerken waarvoor vergunning is verleend. 	Leenstra, Gem. Brummen	<p>in de opmerking bedoeld, kan op grond van artikel 3 van de regeling alleen voor zover het bestemmingsplan dat toelaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van onderzoek bestaat het beeld dat voor het ontstaan van burenruzies over een bouwwerk niet van wezenlijk belang is of dat bouwwerk al dan niet vergunningvrij wordt gebouwd. - N.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman is de maatvoering van bijbehorende bouwwerken die op grond van artikel 2 vergunningvrij mogen worden gebouwd, teruggebracht naar de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan.
		Opmerkingen van gelijke strekking	BNSP/NVTL H. Hoorn, welstand en monumentencom missie Leenstra, Gem. Brummen Geldersgenoot- schap H. van Brummen BNA Gem. Enschede	Zie hierboven.
Ruimtelijke kwaliteit		<ul style="list-style-type: none"> - Handhaven ruimtelijke kwaliteit, stedelijk schoon en authenticiteit van monumenten en realiseren van Mooi Ned. worden bemoeilijkt (binnenterreinen in gesloten bouwblokken, naoorlogse wijken, lintdorpen, welstandbeleid, (on)mogelijkheden om in bestemmingsplannen het vergunningsvrij bouwen te beperken). - Spanning met welstandbeleid 	Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg Federatie Welstand BNA Stichting Dorp Stad Land	<ul style="list-style-type: none"> - N.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman is de maatvoering van bijbehorende bouwwerken die op grond van artikel 2 vergunningvrij mogen worden gebouwd, teruggebracht naar de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan. - De artikelen 2 en 3 hebben betrekking op bijbehorende bouwwerken in het achtererfgebied. Voor dit gebied is de keuze gemaakt om daarop een licht regime van welstand – het repressieve welstandsvereiste - van toepassing te laten zijn.
		<ul style="list-style-type: none"> - Bouwen tot een oppervlakte van 100 m² te ruimhartig: leefgenot wordt aangetast. - Voorstel om in gebieden met unieke landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteiten (groene binnenterreinen in gesloten bouwblokken en de 	VNG	<ul style="list-style-type: none"> - N.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman is de maatvoering van bijbehorende bouwwerken die op grond van artikel 2 vergunningvrij mogen worden gebouwd, teruggebracht naar de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		historische lintbebouwing) gemeenten de bevoegdheid geven om beschermde stads- en dorpsgezichten aan te wijzen waarop het bouwvergunningvrij bouwen niet van toepassing is. - De uitbreiding van het vergunningvrij bouwen beperken tot: 4 m rondom de woning en bij een vrijstaand bijgebouw tot max. 30 m ² , 3 m. hoog met platdak in de erfrens.	Stichting Dorp Stad Land	- De gemeente kan via het bestemmingsplan de toename van het vergunningvrij bouwen, als opgenomen in artikel 3, reguleren. - N.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman worden de bouw mogelijkheden beperkt tot 2,5 m rondom de woning en een totaal van bijgebouwen van max 30 m ² en 3 m hoog
		Kwaliteit en stedenbouwkundig en landschappelijk ontwerp kunnen in geding komen: verhouding bebouwd/onbebouwd wordt verstoord.	BNSP/NVTL	Het gedeelte van het achtererfgebied dat op grond van artikel 2 met bijbehorende bouwwerken mag worden bebouwd is 50%. Dit percentage is overgenomen uit het Bblb. De verhouding bebouwd/onbebouwd wijzigt dus niet.
		- Geen welstandeisen meer voor achtererf voor bebouwing tot 5 m; excessenregeling werkt niet. - Vergunningvrij maken van recreatiewoningen tot 70 m ² heeft grote gevolgen voor natuurgebieden en landschapsgezichten. - In de toelichting bij de nieuwe regeling is geen aandacht geschonken aan de ruimtelijke impact van een recreatief bouwwerk t.b.v. nachtverblijf met een oppervlakte tot 70 m ² . Voorziet problemen met het inpassen van het landschap.	Federatie Welstand Gem. Middelburg R. de Winter, Gem. Schouwen-Duiveland	- Met de “excessenregeling” wordt kennelijk bedoeld op het handhavend optreden op basis van het repressieve welstandsvereiste. De jurisprudentie toont aan dat hiertoe wel degelijk wordt overgegaan en dat dit tot het gewenste resultaat leidt. - Recreatiewoningen zijn uitsluitend vergunningvrij op grond van artikel 3. Dit betekent dat deze alleen zonder omgevingsvergunning mogen worden gebouwd als deze voldoen aan de in artikel 3 gestelde eisen m.b.t. de maatvoering en passen in de planologische regelgeving. Gelet op deze laatste eis zal van onaanvaardbare inbreuken op natuur of landschap als gevolg van dit vergunningvrij bouwen geen sprake zijn.
		- Tegen het feit dat onderhoud van gemeentelijke en rijksmonumenten vergunningvrij wordt. - Onduidelijk wat onder onderhoud wordt verstaan.	Gem. Middelburg	- Het onderhoud van gemeentelijke/provinciale monumenten en rijksmonumenten is ook nu al onder de Woningwet vergunningvrij. Van belang is dat het hierbij uitsluitend gaat om de vergunning voor het “bouwen”. Veelal zal voor het onderhoud aan een monument wel een vergunning vereist zijn op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder f, dan wel 2.2, eerste lid, onder b, van de Wabo (vergunning voor het wijzigen van een monument). - Zoals opgemerkt in de nota van toelichting bij artikel 2, onderdeel 1, omvat “onderhoud” al die werkzaamheden die erop zijn gericht om te behouden wat er is. Specifieke problemen in de praktijk bij de interpretatie van dit begrip zijn niet bekend, behalve voor zover het betreft het vervangen van kozijnen. In de nota van toelichting bij artikel 2, onderdeel 1, is daarop nader ingegaan.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
Doorkruising regels Bouwbesluit		<p>- Naleving regels Bouwbesluit komt in gevaar, nu hieraan niet meer vooraf dient te worden getoetst.</p> <p>- Hoe kijkt u aan tegen het handhavingstekort dat binnen gemeenten dreigt te ontstaan nu alle bouwwerken moeten voldoen aan het Bouwbesluit, maar gemeenten nog slechts in een beperkt aantal gevallen kan toetsen aan het Bouwbesluit, voordat een bouwwerk ten behoeve van recreatief nachtverblijf wordt geplaatst?</p> <p>- Bij vergunningsvrij bouwen kan geen ontheffing worden verleend voor het afwijken van de nieuwbouweisen; hierdoor zullen de nieuwbouweisen bij vergunningvrije bouwwerken grotendeels hun betekenis verliezen.</p> <p>- Vergunningsvrij voor éénlaagse bebouwing doorkruist doelmatig ruimtegebruik.</p>	<p>Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg Gem. Tynaarlo Gem. A'dam, Mulder</p> <p>R. de Winter, Gem. Schouwen-Duiveland</p>	<p>- Het BOR wijzigt op dit punt niets. Net als onder de Woningwet, dient vergunningvrij bouwen onverminderd te voldoen aan het Bouwbesluit 2003 (Bb). Bouwen in strijd hiermee leidt tot overtreding van artikel 1b van de Woningwet. De ervaringen tot nu toe met het vergunningvrij bouwen wijzen niet uit dat de bouwpraktijk misbruik maakt van het feit dat er niet meer preventief aan het Bb wordt getoetst.</p> <p>Bouwwerken waarbij, gelet op hun aard en omvang, een preventieve toets noodzakelijk wordt geacht, zoals bijbehorende bouwwerken hoger dan 5 m, zijn niet vergunningvrij gemaakt. Overigens is een belangrijk deel van de vergunningvrije bouwwerken in de regeling onder de Woningwet ofwel al vergunningvrij, ofwel licht-bouwvergunningplichtig. Bij die laatste categorie vindt slechts een zeer beperkte preventieve toets aan het Bb plaats.</p> <p>- Dit probleem doet zich ook al voor onder het Bblb. In een in voorbereiding zijnde wijziging van het Bb zal hiervoor in een oplossing worden voorzien.</p> <p>- Als gezegd, zijn bijbehorende bouwwerken hoger dan 5 m niet vergunningvrij gemaakt, omdat daarbij een preventieve toets aan het Bb noodzakelijk wordt geacht. De regeling staat er niet aan in de weg om in bestemmingsplannen ruimere (hogere) bouw mogelijkheden toe te staan en hiervoor vergunningen te verlenen.</p>
Voor-/achterkant benadering		<p>- Voorkant/achterkant benadering en de begrenzing van het achtererf voor het bouwvergunningvrij bouwen niet op alle andere gebouwen (dan woningen) van toepassing verklaren. De situeringskenmerken van woningen en bedrijven zijn te verschillend en lenen zich niet voor een uniforme regeling. Dit geldt ook uit het oogpunt van externe veiligheid en t.a.v. geluidzones.</p> <p>- Voorkant/achterkant benadering is generieke maatregel voor situaties die specifiek zijn.</p>	<p>VNG Gem. Tynaarlo</p> <p>Federatie Welstand</p>	<p>- Uit een oogpunt van deregulering is ervoor gekozen om het vergunningvrij bouwen van bijbehorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2, ook van toepassing te laten zijn op andere gebouwen dan woningen. De deskundigen die bij de voorbereiding van de regeling betrokken zijn geweest, voorzagen op dat punt geen noemenswaardige problemen bij de toepassing van de voor-achterkant benadering, hoewel voorstelbaar is dat dit bij bedrijven vaker dan bij woningen aanleiding tot vragen zal kunnen geven, omdat de inrichting van bedrijventerreinen minder eenduidig is dan de inrichting van woongebieden. Dit neemt niet weg dat elk gebouw hoe dan ook altijd een voor- en een achterkant heeft. Factoren van belang voor de bepaling van de voorkant van een gebouw zijn: de</p>

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
				<p>systematiek van huisnummering, de situering van de voordeur en brievenbus en de ligging van de hoofdontsluiting van het perceel.</p> <p>- Gelet op de aard en omvang van de bouwwerken die op grond van de regeling vergunningvrij mogen worden gebouwd, worden wat betreft het aspect geluid in de praktijk geen noemenswaardige problemen verwacht.</p> <p>- Met het oog op het aspect externe veiligheid is artikel 5, vierde lid, aan de regeling toegevoegd.</p>
Handhaving		Nieuwe regels leiden tot toename van handhavingsverzoeken.	Leenstra, Gem. Brummen Gem. Middelburg Stichting Dorp Stad Land	De verwachting is dat wat betreft het vergunningvrije bouwen dat de regeling mogelijk maakt de aandacht inderdaad zal verschuiven naar het repressieve toezicht op de naleving. Dit is ook beoogd. De bedoeling is dat het bevoegd gezag in zoverre zijn aandacht meer moet richten op de realiteit in plaats van op de papieren werkelijkheid in een aanvraagprocedure.
Brandveiligheidseisen		Bij vergunningsvrije bouwwerken wordt niet getoetst aan de brandveiligheid.	Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg	Ook bij bouwwerken die vergunningvrij kunnen worden gerealiseerd, zijn de brandveiligheidseisen van het Bouwbesluit 2003 en het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (hierna: het Gebruiksbesluit) van toepassing. Dit is nu al zo, de komst van de Wabo verandert hier niets aan. Wat betreft de normen van het Bouwbesluit 2003 is het wel zo, dat daaraan, bij vergunningvrije bouwwerken, niet meer preventief, in het kader van de aanvraagprocedure, wordt getoetst. Dit wordt voor bouwwerken niet hoger dan 5 m (hoogtegrens in artikel 3), acceptabel geacht. Overigens laat het vergunningvrij zijn op grond van artikel 2 of 3 van de regeling onverlet dat vanwege het vergunningvrije bouwwerk een omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruiken op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo kan zijn vereist of een gebruiksmelding krachtens het Gebruiksbesluit moet worden gedaan.
Geen lastenverlichting		<p>-Verruiming van vergunningvrij bouwen leidt niet tot lastenverlichting. De lasten verschuiven van vergunningverlening naar handhaving.</p> <p>-Potentiële overlast gevende functies in zij- of achtertuinen kunnen flink uitbreiden.</p>	Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg VNG	<p>- Met de verruiming van het vergunningvrij bouwen is niet beoogd om de lasten voor gemeenten te verlichten. Overigens bedraagt voor burgers en bedrijven de lastenverlichting als gevolg van de regeling op jaarbasis € 35 miljoen.</p> <p>- N.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman is de maatvoering van bijbehorende bouwwerken die op grond van artikel 2</p>

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		<ul style="list-style-type: none"> - Financiële paragraaf ontbreekt, deze gaarne nog opnemen. - Toename BL, gemeente moeten zoeken waar vergunningsvrij is gebouwd. 	Leenstra, Gem. Brummen	<p>vergunningvrij mogen worden gebouwd, teruggebracht naar de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de nota van toelichting is voorzien in een paragraaf over administratieve lasten. - De regeling voor vergunningvrij bouwen wijzigt op zichzelf niets in het toezicht op de naleving inzake bouwen dat gemeenten gehouden zijn uit te oefenen.
Rechtsonzekerheid		Toetsing achteraf leidt tot rechtsonzekerheid voor de burgers.	Gem. A'dam en R'dam Gem. Middelburg	Bouwen brengt een verantwoordelijkheid mee. Of er nu al dan niet vergunningvrij wordt gebouwd, er dient aan de regels te worden voldaan.
		<ul style="list-style-type: none"> - Risico bouwen in strijd met alg. voorschriften komt meer bij de aanvrager te liggen. - Verantwoordelijkheid verschuift van overheid naar burger, zal leiden tot vele juridische procedures. Dit verdient een serieus politiek debat. 	Forta Milieu en Multimedia Federatie Welstand	- Dit is inderdaad een gevolg van het wegvallen van de preventieve toets in het kader van een vergunningaanvraag. De praktijk bij het vergunningvrije bouwen tot nu toe biedt echter geen grond voor de veronderstelling dat dit tot een aanzienlijke toename van handavingsgeschillen zal leiden.
Rol lagere overheden		<ul style="list-style-type: none"> - Heeft de gemeente na de invoering van de nieuwe regeling vergunningsvrij bouwen nog eigen bevoegdheden om van de regeling af te wijken (b.v. via bestemmingsplan)? - Geef de lagere overheden de mogelijkheden om verruiming toe te passen, maar geef ze zeker ook de mogelijkheid om juist (nog) strengere regels te kunnen toepassen binnen gebieden die de overheden tezamen de afgelopen jaren als waardevol hebben aangemerkt. 	Heintjes Drents Plateau Assen, de Groot	<p>Die bevoegdheden zijn er niet wat betreft artikel 2. De gemeente kan de feitelijke reikwijdte van artikel 3 via het bestemmingsplan reguleren.</p> <p>Mede n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman zijn de vergunningvrije bouw mogelijkheden zodanig ingeperkt dat voor dergelijke bevoegdheden, als al wenselijk, geen aanleiding meer bestaat.</p>
Inwerkingtreding		De beslistermijnen worden ingekort. Waarom is dit niet gefaseerd gebeurd?	Gem. Zaltbommel Halsema	Deze opmerking heeft betrekking op de Wabo zelf. Deze wet is reeds aangenomen.
Woonvergunning		Het instrument zal in de handhaving worden gemist i.v.m. de naleving van het Bouwbesluit.	Gem. A'dam, Mulder	Het wegvallen van de woonvergunning is een uitvloeisel van de Invoeringswet Wabo. Het instrument kan wel gemist worden. Gelet op artikel 60 van de Woningwet is er geen relatie tussen de woonvergunning en het Bouwbesluit. De bouwverordening en het bestemmingsplan – de kaders waaraan bij het verlenen van een woonvergunning wordt getoetst - lenen zich voor zelfstandige handhaving.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		- Op welke pijlers is de nieuwe maatvoering van 70 m ² gestoeld?	R. de Winter, Gem. Schouwen-Duiveland	De maatvoering van 70 m ² is na overleg met onder meer de Recron en ambtenaren van gemeenten tot stand gekomen. Deze maat is zo gekozen dat ook de meer omvangrijke varianten van de reguliere stacaravans hieronder vallen.
Overgangsrecht		Overgangsrecht t.a.v. de handhaving voor de nieuwe bouwvergunningsvrij geworden gevallen is voor de praktijk belangrijk.	Forta Milieu en Multimedia	In het hier bedoelde overgangsrecht is voorzien in artikel 1.6 van de Invoeringswet Wabo.
Buisleidingen		Neem in art. 4 van Bijlage II een uitzondering op voor percelen die in een bestemmingsplan zijn bestemd als "Leiding-Gas".	Gasunie	Mede met het oog op de belangen als hier bedoeld, is artikel 5, vierde lid, aan de regeling toegevoegd. Zie m.b.t. gasleidingen in het bijzonder onderdeel b van dit artikellid.
Overige		- In de nieuwe regeling is veel afhankelijk gesteld van het bestemmingsplan of een welstandsnota. Dit betekent bijvoorbeeld dat een dakkapel in de ene gemeente vergunningsvrij zal zijn en in de andere niet. - Het wordt nog moeilijker te bepalen wat het oorspronkelijk hoofdgebouw is.	Hooijenga, Gem. Dantumadiel	- Dit geldt voor al het bouwen als bedoeld in artikel 3, nu dat volledig van het bestemmingsplan – en soms de welstandsnota – afhankelijk is. Er zullen ter zake inderdaad lokale verschillen gaan optreden. - De problematiek m.b.t. het bepalen van het oorspronkelijk hoofdgebouw is niet wezenlijk anders dan onder het Bblb. In de praktijk blijkt dit niet tot noemenswaardige interpretatieproblemen te leiden.
		- Waarom op recreatieterreinen wel en binnen woonkernen geen bouwwerken tot 70 m ² en 5 m hoog? Wat is de achterliggende gedachte? - Of, en zo ja hoe, zijn schuurtjes en privésanitair bij recreatieve bouwwerken in de regeling opgenomen en welke maatvoeringeisen gaan gelden daarvoor?	R. de Winter, Gem. Schouwen-Duiveland	- Voor aan- en uitbouwen en bijgebouwen geldt de generieke regeling voor bijbehorende bouwwerken in de artikelen 2 en 3. Specifiek voor recreatieve nachtverblijven is, ter voortzetting van de bestaande (specifieke) regeling in artikel 40, tweede lid, van de Woningwet, voorzien in een afzonderlijke categorie. De gebruikelijke onderkomens voor recreatief nachtverblijf, zoals stacaravans, vallen binnen deze regeling. - Er is geen vergunningsvrije bouwmogelijkheid opgenomen voor bijgebouwtjes bij recreatieve onderkomens, dit mede uit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit. In sanitaire ruimten moet binnen het desbetreffende onderkomen worden voorzien. Veelal is echter ook sprake van centrale sanitaire voorzieningen.
Bijlage II Artikelen				
	1	Bor geeft een definitie van een "erf", waarin een	Sliekers, gem	De definitie van het begrip "erf" in de regeling is niet anders dan

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		koppeling wordt gelegd met het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan kent naast de bestemming “erf” ook de bestemming “tuin”, waarin geen gebouwen en bouwwerken geplaatst mogen worden. Hoe verhouden deze begrippen zich tot elkaar? Betekent dit dat er op de bestemming “tuin” niet vergunningvrij mag worden gebouwd?	Zwolle	onder het Bblb. Bij de toepassing van dit begrip gaat het om de vraag of het bestemmingsplan de inrichting als “erf” (= terrein dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van het hoofdgebouw) verbiedt. Het enkele feit dat de bestemming “tuin” het oprichten van bouwwerken verbiedt, betekent niet dat de betreffende gronden niet als erf aangemerkt kunnen worden. De nota van toelichting is op dit punt verduidelijkt.
	1	Definitie erf lijkt duidelijk totdat je de toelichting leest. Het bestemmingsplan kan regels betreffen die het vergunningsvrij bouwen inperken. Het begrip was onder het Bblb al onduidelijk en is dat nu nog steeds. Oplossen d.m.v. het hanteren van een ander begrip, dan wel meer voorbeelden geven, zoals VROM die op de site van de helpdesk bouwregelgeving heeft staan.	Gem. Enschede	De gehanteerde definitie voor het begrip “erf” wijkt niet af van het Bblb. In de praktijk blijkt dit niet tot noemenswaardige interpretatieproblemen te leiden. Er is daarom geen aanleiding gezien om ter zake een ander begrip te hanteren. De voorbeelden genoemd op de helpdesk zullen ook onder de Wabo beschikbaar blijven. Het opnemen van die voorbeelden in de toelichting voert te ver.
	2, lid 3	Bezwaren tegen de verdeling die wordt gemaakt tussen bouwwerken op een afstand niet meer en meer dan 4 m. Zie suggestie.	BNA	De maatvoering van vergunningvrije bijbehorende bouwwerken als bedoeld in artikel 2 van de regeling is n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman inmiddels teruggebracht tot de maatvoering die op grond van het Bblb voor deze bouwwerken is toegestaan. In dat kader is de hier bedoelde grens van 4 m teruggebracht naar 2,5 m.
	2, lid 3, e	Bijbehorende bouwwerken op een achtererfgebied zijn nu indirect gelinkt aan het begrip hoofdgebouw. Constructie levert problemen op in buitengebied en ook in stedelijk gebied.	Gem. Enschede	Aan deze opmerking is tegemoetgekomen d.m.v. een gewijzigde definitie van het begrip hoofdgebouw. Zie artikel 1, eerste lid, van de regeling.
	2, lid 3, f, 2, lid, 4, f	Vergunningvrij bouwen bij hoofdgebouwen. In het buiten gebied kunnen straks hoofdgebouwen schuren zijn, waar dan vergunningsvrij kan worden gebouwd. Wij zijn nu terughoudend t.a.v. het bouwen in het buitengebied. Zal leiden tot verrommeling van buitengebied.	Gem. Enschede	Ook dit probleem wordt opgelost door de gewijzigde definitie van het begrip hoofdgebouw.
	2, lid 7	Dit lid (vergunningvrij kozijn in een achtergevel of niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijgevels) zet de dove gevel uit de Wgh onder druk. Voor het realiseren van een kozijn in een dove gevel is nu een planologische toets nodig en straks dus niet meer.	Cauberg-Huygen	Het afdwingen van de instandhouding van een dove gevel via het bestemmingsplan is niet mogelijk. Het gaat hier om voorschriften die naar hun aard niet bij het bestemmingsplan kunnen worden gesteld. Dit aspect kan daarom bij het verlenen van een vergunning voor het bouwen van een nieuw (of vergroot) kozijn geen rol spelen.
	3, lid 1	Opnemen van maximum oppervlak van het	BNA	Het opnemen van een vangnet wordt niet noodzakelijk geacht.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
	Para-graaf 4.2 (algemeen)	Staat dat er een splitsing in het bouwwerk is tussen een vergunningplichtig en een vergunningvrij deel. Je zou dus voor alleen het dak een vergunning moeten verlenen. Dat lijkt niet redelijk, en het is ook in strijd met jurisprudentie dat splitsing alleen kan als het bouwplan zich daarvoor leent.	Hooijenga, Gem. Dantumadiel	De verwijzing naar de jurisprudentie is op zichzelf correct wat betreft het verkrijgen van een vergunning voor het bouwen. De hier bedoelde passage uit de toelichting gaat echter over een vergunning voor planologisch strijdig gebruik (artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo). Daarvoor is ook nu al de lijn, bij ontheffingen of een projectbesluit krachtens de Wro, dat die alleen worden aangevraagd voor het deel van het bouwplan dat in strijd is met het bestemmingsplan.
	6, lid 1	Zin loopt niet.	Gem. Enschede	Artikel 6 is inmiddels ingrijpend gewijzigd. De inhoud van het eerste lid is gedeeltelijk opgegaan in artikel 5, eerste lid.
	6, lid 2	Worden illegale bouwwerken, die zonder bouwvergunning zijn gebouwd, maar waarvoor wel een bouwvergunning vereist is, ook meegerekend?	Gem. Enschede	Als gevolg van de in artikel 2 aangebrachte wijzigingen is dit artikellid komen te vervallen.
	7	Wat betekent een bouwkundige afscheiding precies?	Gem. Enschede	Dit begrip is vervangen door het begrip “inwendige scheidingsconstructie” in de zin van het Bouwbesluit 2003. In de toelichting is nader op de betekenis van dit begrip ingegaan.
	p. 55	- Staat 4,5 m waar in de regeling 5 m staat.	Federatie Welstand	- Opmerking is op zichzelf juist. De betreffende passage is overigens als gevolg van de wijziging van de regeling n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman ingrijpend gewijzigd.
	p. 61	- Waarom worden de brandgangen niet langer gerekend tot het openbaar toegankelijk gebied?	Federatie Welstand	- Zoals toegelicht in de nota van toelichting, ligt hieraan een uitspraak van de ABRvS ten grondslag. Vele gemeenten hebben om het uitdrukkelijk opnemen van de onderhavige uitzondering verzocht. Het gaat hier om besloten, smalle achterpaden, die feitelijk geen functie hebben als voor publiek toegankelijk gebied.
	p. 64	- De tekst in de kop in de afbeelding wijzigen in: “bijbehorende bouwwerken”. - De in wit aangegeven 4 m zone op de afbeelding is onduidelijk en past ook niet binnen de context van de voorschriften over bouwen binnen of buiten 4 m. van het hoofdgebouw. - De witte streken zijn meer als voetpaden rond de	Gem. Pijnacker-Nootdorp Gem. Pijnacker-Nootdorp Gem. Pijnacker-	- De afbeelding op p.64 van de nota van toelichting is vanwege de wijziging van de regeling n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman aangepast. Voor zover nog relevant zijn de hier bedoelde opmerkingen bij de aanpassing van de afbeelding meegenomen.

Hfst/par	Artikel	Commentaar/toelichting	Indiener	Reactie VROM
		<p>woonblokken te zien.</p> <p>- In diezelfde afbeelding in de toelichting (p. 64 en 65), de tekst "behorende bijgebouwen" in de kop in de afbeelding wijzigen in: bijbehorende bouwwerken.</p> <p>- Moet de hoogte 3,5 gewijzigd worden in 3 m.</p> <p>- Waarom is een schuin dak uit architectonisch oogpunt aantrekkelijker dan een plat dak.</p>	<p>Nootdorp Gem. Pijnacker- Nootdorp Federatie Welstand Gem. Pijnacker- Nootdorp Federatie Welstand</p>	<p>- De – op zichzelf terecht – opmerking m.b.t. de 3,5 m is als gevolg van de wijziging van de regeling n.a.v. de motie Boelhouwer-Wiegman niet meer relevant. Dit laatste geldt ook voor de opmerking inzake de architectonische waardering van een schuin dak.</p>
Overige opmerkingen		Voorstel de term “pest- of plaagstrook” niet langer te hanteren.	Federatie Welstand	Deze term wordt niet in de tekst van de regeling gebruikt. In de toelichting wordt de term uitsluitend ter verduidelijking gebruikt. De term pleegt feitelijk in de praktijk te worden gehanteerd. Gelet daarop kan het gebruik van deze term in de toelichting aan een beter begrip van de regeling bijdragen. De negatieve bijklank die aan deze term kleeft, is niet van dien aard, dat die aan het gebruik in de toelichting in de weg staat.
		Verschillen tussen soorten bezoekersgebouwen: Waarom bijbehorende bouwwerken bij kinderopvanginstellingen en musea niet vergunningsvrij en bij onderwijsgebouwen, ziekenhuizen of overheidskantoren wel?	Federatie Welstand	N.a.v. deze reactie zijn de hier bedoelde onderdelen van de regeling (artikel 2, onderdeel 3, onder f, onderdeel 4°, artikel 3, onderdeel 1, onder b) vervallen. Tot de conclusie is gekomen dat deze onderdelen overbodig zijn. Het vergunningsvrij zijn van een bouwwerk op grond van artikel 2 of 3 van de regeling, laat onverlet dat vanwege het vergunningvrije bouwwerk een omgevingsvergunning voor het brandveilig gebruiken op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo kan zijn vereist of een gebruiksmelding krachtens het Gebruiksbesluit moet worden gedaan. Hiermee is het aspect brandveiligheid, met het oog waarop de uitzonderingen in de inmiddels vervallen onderdelen waren opgenomen, afdoende gewaarborgd.